

Доповідь
про виконання Концепції реалізації державної політики
у сфері реформування загальної середньої освіти НУШ
територіального відділу освіти Хаджибейського району
Департаменту освіти та науки Одеської міської ради

На виконання наказу Департаменту освіти та науки Одеської міської ради від 18.11.2024 № 461 «Про підготовку засідання колегії Департаменту освіти та науки Одеської міської ради у IV кварталі 2024 року» територіальний відділ освіти Хаджибейського району інформує.

Для реалізації Концепції “Нова українська школа” в Хаджибейському районі впроваджуються комплексні заходи, спрямовані на модернізацію освітнього процесу, підвищення професійної майстерності педагогів та впровадження інноваційних підходів до навчання і виховання.

У межах поетапного переходу закладів освіти району на роботу за новим Державним стандартом, у 2024/2025 навчальному році було створено 490 класів, у яких навчається 11 773 учні.

Ці кроки дозволяють забезпечити якісну організацію освітнього процесу та відповідати сучасним потребам суспільства, формуючи компетентності учнів відповідно до принципів Нової української школи.

2024/2025 навчальний рік	Всього		Нова українська школа		«Інтелект України»		«Світчекає крилатих»		«Ліга крилатих»	
	класів	учнів	класів	учнів	класів	учнів	класів	учнів	класів	учнів
Перших класів	67	1404	55	1140	11	240	-	-	1	24
Других класів	79	1803	67	1566	10	201	1	13	1	23
Третіх класів	73	1649	68	1543	4	86	1	20	-	-
Четвертих класів	90	2143	77	1719	11	386	1	15	1	23
П'ятих класів	77	1982	69	1787	7	168	-	-	1	27
Шостих класів	80	2080	74	1938	6	142	-	-	-	-
Сьомих класів	82	2118	80	2080	2	38	-	-	-	-
Всього	548	13179	490	11773	51	1261	3	48	4	97

Попри виклики війни та дистанційного навчання, педагогам вдалося створити умови, за яких учні успішно застосовують набуті знання в реальному житті. Учні 5–7-х класів демонструють стійкий інтерес до навчання, навички самооцінювання та рефлексії. Вони не бояться висловлювати власну думку, помилятися, шукати нові шляхи вирішення завдань, відкриті до спілкування, критично мислять та вміють працювати в команді.

У швидкоплинному світі заклади освіти мають постійно адаптуватися до нових реалій, допомагаючи дітям готуватися до життя. Завдання сучасної школи —

навчити дитину аналізувати інформацію, критично мислити та робити висновки. Класичний підхід, заснований на механічному запам'ятовуванні, поступився місцем компетентнісному підходу. Уміння, навички та компетентності, затребувані на сучасному ринку праці, стали ключовими орієнтирами навчання.

З 2018 року в системі загальної середньої освіти відбулися принципові зміни:

- оновлено термінологію та умови зарахування дітей до першого класу;
- змінено підхід до навчального процесу, включно з оцінюванням, яке стало стимулюючим;
- трансформовано роль вчителя — з джерела знань він став партнером і наставником;
- посилено вимоги до освітнього середовища, що тепер має відповідати сучасним стандартам.

Ці трансформації стали основою для розвитку учнів як самостійних, відповідальних і творчих особистостей, здатних успішно інтегруватися в сучасне суспільство.

Протягом семи років у закладах освіти Хаджибейського району м. Одеси реалізується План заходів на 2017–2029 роки в межах впровадження Концепції державної політики реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Цей документ визначає ключові напрямки модернізації освітньої системи, зокрема:

- запровадження нових державних стандартів освіти та освітніх програм;
- формування принципово нової системи підготовки вчителів;
- створення сучасної структури школи;
- розбудову мережі профільних закладів освіти.

Основна мета реформ — забезпечити високоякісну освіту для кожного учня, незалежно від місця проживання чи соціального статусу. Для цього активно впроваджуються сучасні технології навчання, інтерактивні методи викладання та принципи партнерської педагогіки, що роблять навчальний процес цікавим, ефективним і спрямованим на розвиток ключових компетентностей учнів.

Особливий акцент зроблено на професійному розвитку педагогів. Курси підвищення кваліфікації, тренінги та навчальні програми дозволяють учителям опанувати новітні методики викладання, адаптовані до потреб сучасних школярів.

Реформа також передбачає створення комфортного й безпечного освітнього середовища. Школи оснащуються сучасними засобами навчання, новими меблями та обладнанням. Проводяться капітальні ремонти та благоустрій приміщень, що забезпечує дітям комфортні умови для навчання і розвитку.

Освітня районна і надалі будуть працювати над досягненням поставлених цілей, впроваджуючи інновації та забезпечуючи високі стандарти освіти для кожного учня закладів освіти району.

Для реалізації завдань, визначених Концепцією «Нова українська школа», закладами освіти Хаджибейського району розроблено навчальні плани та освітні програми, що відповідають Державному стандарту базової середньої освіти та Типовим освітнім програмам для 1–4 класів.

Окрім Типової освітньої програми, у школах району впроваджуються

освітні програми науково-педагогічних проєктів: «Інтелект України», «Світ чекає крилатих» та «Ліга крилатих», які розроблені на основі Базового навчального плану для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання. Усі педагоги, які працюють за цими програмами, пройшли відповідні курси підвищення кваліфікації, що дозволяє їм ефективно впроваджувати інноваційні підходи до навчання.

Ці програми орієнтовані на всебічний розвиток учнів:

- формування критичного мислення,
- розвиток творчих здібностей та лідерських якостей,
- підготовку до життя у швидкозмінному та інформаційно насиченому середовищі.

Завдяки використанню сучасних педагогічних методів і технологій учні набувають необхідних компетентностей для інтеграції в сучасний світ, адаптуючись до його викликів і можливостей. Програми «Інтелект України», «Світ чекає крилатих» та «Ліга крилатих» створюють умови для гармонійного поєднання академічних знань із практичними навичками, сприяючи формуванню покоління інноваційних, креативних і відповідальних громадян.

Проміжні підсумки впровадження Концепції «Нова українська школа», плани її подальшої реалізації, вибір модельних навчальних програм, формувальне оцінювання, педагогіка партнерства, інтерактивні освітні ресурси та нові педагогічні методи — усі ці аспекти активно обговорюються на засіданнях педагогічних рад і методичних комісій. Такі зустрічі є ключовим майданчиком для аналізу досягнень, обміну досвідом і визначення наступних кроків, спрямованих на вдосконалення освітнього процесу та забезпечення найвищих стандартів навчання для учнів.

Для учнів 1–7 класів створено сучасне освітнє середовище, яке відповідає вимогам часу. Навчальні кабінети обладнані тематичними зонами та оснащені всім необхідним: інтерактивними дошками SMART, фліп-чартами, стендами, комп'ютерами, ноутбуками, проекторами, телевізорами, а також зручними партами різних форм — трапецієподібними й у формі краплі — для роботи в парах або групах.

Коридори шкіл теж трансформувалися на користь учнів:

- зони відпочинку з пуфами та м'якими стільцями;
- ігрові простори з настільними іграми;
- пересувні художні виставки та стенди для демонстрації творчих робіт учнів у галузі декоративно-прикладного мистецтва.

Для розширення навчальних можливостей планується впровадження інноваційних технологій, зокрема VR-окулярів. Вони дозволять учням «подорожувати» в різні історичні епохи, досліджувати космос чи відвідувати музеї по всьому світу у віртуальній реальності. Це зробить навчання не лише більш інтерактивним, а й захоплюючим, допомагаючи учням краще зрозуміти матеріал і зануритися в освітній процес.

Такі ініціативи спрямовані на формування сучасного навчального середовища, яке відповідає запитам суспільства і забезпечує яскраві, незабутні враження від навчання.

У шкільних бібліотеках створені різноманітні тематичні зони:

- Зони для колективної роботи: тут діти можуть ознайомитися з новинками сучасної літератури, розповісти про прочитану книгу, обговорити її в дружньому колі та подискутувати. Такі обговорення сприяють розвитку критичного мислення та вміння висловлювати свої думки.

- Зони для самотійної роботи: Обладнані комп'ютерами та планшетами, ці зони надають учням можливість працювати з інформаційними ресурсами, готуватися до уроків і дослідницьких проєктів у тиші та комфорті.

- Зони для виставки дитячої творчості: Учні можуть представляти свої малюнки за творами письменників, літературні твори та інші творчі роботи. Це надихає і мотивує дітей до самовираження через мистецтво.

- Тематичні вечори "Книжковий клуб": Щомісяця в шкільних бібліотеках організовуються вечори, де учні можуть зустрітися з місцевими письменниками, обговорити нові книги, брати участь у літературних конкурсах і квізах. Це чудова можливість для дітей розвивати свої літературні здібності та знаходити нових друзів.

Школа є тією територією свободи, де педагогічна думка і дія знаходять свій простір для втілення. Свобода учасників освітнього процесу стає головним критерієм оцінки успішності освітніх систем нового тисячоліття. Одним із ключових принципів Нової української школи є дитиноцентризм і орієнтація на потреби кожного окремого учня. Батьки мають можливість обирати спосіб та форму навчання дитини, орієнтуючись на її індивідуальні потреби та здібності.

У 2024/2025 навчальному році для забезпечення рівного доступу до освіти учні отримували знання за різними формами навчання. За інституційною формою (денна, заочна, дистанційна, мережева) навчалось 18 064 учнів, що становить 94,2%, тоді як за індивідуальною (екстернат, сімейна форма, патронаж) – 1 115 учнів (5,8%).

Зокрема, 11 926 учнів 1-5 класів отримували освіту:

- За інституційною формою навчання: 9 013 учнів (94,4%);
- За індивідуальною формою навчання (сімейна): 538 учнів (5,6%).

Це дозволяє забезпечити гнучкість у виборі формату навчання та максимально відповідати потребам і можливостям кожної дитини, сприяючи їхньому всебічному розвитку.

Інклюзія. Навчання учнів з ООП:

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15.09.2021 №957, Постанови КМУ від 14.02.2017 № 88 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами», висновків Ресурсних центрів та заяв батьків, з метою забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізацію та інтеграцію в суспільство, у 2024/2025 навчальному році функціонують класи з інклюзивним навчанням.

Місцева влада активно працює над створенням безбар'єрного освітнього середовища, де кожен учень має можливість повністю реалізувати свій потенціал. Інклюзивне навчання сприяє не лише академічному розвитку, а й формуванню толерантності та розуміння серед усіх учасників освітнього процесу.

Наші педагоги проходять спеціальні курси підвищення кваліфікації, щоб бути готовими до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Ми віримо, що інклюзивне навчання є важливим кроком до створення більш справедливого та інклюзивного суспільства.

У 2024/2025 навчальному році з 29 закладів загальної середньої освіти комунальної власності територіальної громади м. Одеси у 17 закладах функціонували 141 клас з інклюзивною формою навчання, де навчалися 209 дітей з особливими освітніми потребами. Крім того, у 16 закладах загальної середньої освіти для учнів 1-5 класів було відкрито 96 інклюзивних класів, у яких навчалось 141 дитина з особливими освітніми потребами.

Інклюзивне навчання забезпечує рівні можливості для всіх дітей, надаючи їм необхідну підтримку для повноцінного розвитку та соціалізації. Адміністрації закладів освіти спільно з педагогічними колективами прагнуть створити комфортне і сприятливе середовище, де кожен учень відчуває себе прийнятим і цінним.

Ця робота вимагає постійної співпраці між учителями, батьками і фахівцями для забезпечення індивідуального підходу до навчання кожної дитини. Завдяки цьому підходу, ми можемо сприяти розвитку потенціалу кожного учня та підготувати його до успішного життя у суспільстві.

Контроль за організацією інклюзивного навчання та роботою вчителів-асистентів адміністраціями закладів освіти Хаджибейського району здійснюється поточно та щомісячно (проведення навчальних занять за розкладом, облік проведення занять та якість їх оформлення, перевірка журналів інклюзивного навчання, документації асистентів вчителів); контроль індивідуальних навчальних програм з предметів із відповідною їх адаптацією, перевірка та затвердження календарного планування, організація методичної роботи щодо розвитку компетентностей педагогів інклюзивних класів, методичний супровід навчання учнів з ООП, аналіз результативності навчального процесу та рівень навчальних досягнень учнів.

Для проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини в районі функціонують два Інклюзивно-ресурсні центри (№3 та №6). У цих центрах дітям з особливими освітніми потребами надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги. Також батьки і педагоги можуть отримувати консультації за своїми запитами.

Інклюзивно-ресурсні центри створюють сприятливе середовище для розвитку кожної дитини, допомагаючи їм максимально реалізувати свій потенціал. Наші фахівці використовують сучасні методики і підходи для забезпечення всебічного розвитку та підтримки дітей, сприяючи їхній соціалізації та інтеграції в суспільство.

Заклади освіти також активно співпрацюють з батьками і педагогами, надаючи їм необхідні консультації та підтримку для створення найкращих умов навчання і виховання дітей.

Безперешкодний доступ

Доступність є однією з основних умов забезпечення права на освіту для всіх здобувачів освіти, включаючи осіб з інвалідністю. Будівлі закладів освіти Хаджибейського району відповідають вимогам відповідних будівельних та санітарно-гігієнічних норм і правил. У закладах освіти району створені всі умови

для безперешкодного здобуття освіти.

Зокрема:

- Шляхи руху від найближчих зупинок громадського транспорту до входу на прилеглу територію закладів освіти є доступними, зрозумілими та безпечними.
- Входи до будівель закладів освіти безпечні, зручні та обладнані пандусами.
- У гімназіях №20, 110 та ліцеях №60, 130 встановлені електропідйомники.

Департамент освіти та науки Одеської міської ради прагне створити максимально зручні умови для всіх учнів, забезпечуючи рівний доступ до освіти та сприяючи їхньому комфортному перебуванню в школі.

Ресурсна кімната.

Ресурсна кімната в закладі освіти – це спеціально організований простір, що спрямований на розвиток дитини та гармонізацію її психоемоційного стану. Цей простір дозволяє емоційно розвантажити дитину, зняти нервові збудження, знизити рівень агресії та тривожності, а також активізувати мозкову діяльність. Тут діти можуть займатися зі спеціалістом в індивідуальному порядку, що допомагає поєднувати інклюзивну освіту та індивідуальне навчання, залежно від потреб і можливостей учнів. Їх створено з метою забезпечення ефективного навчання дітей, які потребують індивідуального підходу та мають труднощі в навчанні та соціалізації. Вони є багатофункціональними і розділені на кілька зон: навчальну, ігрову та зону відпочинку.

У 8 закладах освіти Хаджибейського району функціонують ресурсні кімнати та кімнати психологічного розвантаження, що забезпечують додаткові можливості для проведення корекційно-розвиткових занять та емоційного розвантаження учнів:

- 5 ресурсних кімнат у ліцеях №№ 3, 8, 46, 60, 103;
- 3 кімнати психологічного розвантаження у гімназії № 20.

Крім того, в Одеських гімназіях №№ 46, 120 та ліцеї №4 були побудовані туалетні кімнати для дітей з інвалідністю, що сприяє забезпеченню рівного доступу до освіти для всіх учнів.

Педагогічні працівники закладів освіти Хаджибейського району активно поширюють свою майстерність, володіння цифровими інструментами та досвід впровадження НУШ через публікації на освітніх сайтах, створення відеоуроків, розміщених на сайті Департаменту освіти та науки Одеської міської ради, а також через співпрацю із закладами освіти, науковими установами та громадськими організаціями.

Сучасні реалії підтверджують, що дистанційне навчання має майбутнє. Аналізуючи та узагальнюючи перспективний педагогічний досвід в умовах воєнного стану, ми бачимо, що володіння навичками роботи в режимі онлайн є необхідністю часу. В усіх закладах освіти організовано освітній процес за допомогою дистанційних технологій та різноманітних онлайн-платформ.

Варто зазначити, що в закладах освіти району проводиться значна робота для забезпечення наступності між дошкільною, початковою та основною ланками освіти. Однак цей напрям потребує подальшого удосконалення та більшої уваги. Особливо це актуально сьогодні, оскільки з наступного навчального року учні 8-х класів будуть навчатися за програмою Нової української школи.

Курси/сертифікати/тренінги/навчання. Підвищення кваліфікації (самоосвіта):

Усі вчителі, які працюють у 5-7-х класах, пройшли курси підвищення кваліфікації та отримали сертифікати щодо організації навчання учнів та особливостей роботи на рівні базової середньої освіти Нової української школи.

З моменту впровадження реформи загальної середньої освіти у 2018 році, всі педагоги, що починали працювати за новим державним стандартом, пройшли відповідні курси підвищення кваліфікації. Вони отримують запрошення на систематичні вебінари та семінари, як очні, так і онлайн, з питань організації освітнього процесу в НУШ. Педагогічні працівники систематично проходять курси на базі КЗВО "Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

Педагогічні колективи закладів освіти Хаджибейського району активно беруть участь у різноманітних заходах, спрямованих на підвищення їх фахового рівня: науково-практичних конференціях, тренінгах, круглих столах, вебінарах тощо.

Робота з батьками.

Робота з батьками є невід'ємною частиною успішної реалізації Нової української школи (НУШ). Важливим аспектом є педагогіка партнерства, яка спрямована на побудову взаємовідносин між усіма учасниками освітнього процесу та глибоку інтеграцію родини до індивідуальної освітньої траєкторії дитини. Плануючи майбутню роботу, заклади освіти передбачають широке залучення батьків до позакласної діяльності, управлінських рішень, тематичних семінарів, тренінгів, воркшопів, психологічних консультацій і круглих столів. Таким чином, учні, батьки та вчителі стають рівноправними учасниками освітнього процесу та відповідальними за його результати.

Протягом семи років впровадження НУШ у закладах освіти Хаджибейського району активно впроваджуються партнерські взаємовідносини у вихованні та навчанні учнів. З батьками проводяться регулярні бесіди, лекторії та роз'яснювальна робота щодо змін в освітньому процесі, нових методик навчання та оцінювання. Проводяться індивідуальні консультації з учителями для обговорення успіхів та труднощів дитини, а також групові зустрічі з обміну досвідом у вихованні дітей, вирішення конфліктних ситуацій і надання консультацій.

Комунікація з батьками здійснюється різними способами:

- Особисті зустрічі вчителів з батьками.
- Телефонні дзвінки, електронна пошта, спілкування у соціальних мережах, батьківські збори.

Педагогічні працівники готові надавати інформаційні та консультаційні послуги батькам. В умовах військових дій актуальність набуває швидкий обмін інформацією, зворотний зв'язок для питань стосовно безпеки учнів та здобуття освіти.

Вебсайти закладів освіти Хаджибейського району містять розділи для батьків з актуальними новинами, календарем подій, інформацією про освітній процес та можливостями зворотного зв'язку. Батьки залучені до освітнього процесу через організацію спільних проєктів, екскурсій, майстер-класів і волонтерської діяльності.

Використання сучасних технологій:

- Впровадження електронного щоденника на платформах закладів освіти, де батьки можуть відстежувати успішність дитини, отримувати домашні завдання та повідомлення від вчителя.

- Використання онлайн-платформи Google Workspace for Education для організації дистанційного навчання, проведення вебінарів та обміну інформацією з батьками. Матеріально-технічне забезпечення.

Всі класні кімнати - навчальні кабінети, бібліотека, адміністративні кабінети забезпечені комп'ютерами та мультимедійним обладнанням.

Інтернет-зв'язок у закладах освіти Хаджибейського району забезпечується провайдерами Sana Plus group та ICN. Підключення здійснюється за допомогою оптоволоконних кабелів із системою GPON, використанням витої пари, а також через покриття Wi-Fi.

Завдяки оптоволоконному кабелю та системі GPON, забезпечується високошвидкісний Інтернет зі швидкістю до 100 Мбіт/с. Доступ до мережі надається як дротовим Інтернетом, так і через Wi-Fi, що дозволяє забезпечити стабільне та швидке з'єднання для учнів та педагогів.

Бібліотека. Підручники:

У 2024/2025 навчальному році шкільний компонент був повністю забезпечений навчальними програмами та підручниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України. Всі необхідні матеріали були доступні для використання в освітньому процесі:

- 1-4 класи – забезпечені на 100%.
- 5 класи – забезпечені на 100%.
- 6 класи – забезпечені на 100%.
- 7 класи – забезпечені на 100%.

Це дозволяє учням отримувати якісну освіту, використовуючи сучасні підручники та навчальні програми, які відповідають державним стандартам. Високий рівень забезпечення навчальними матеріалами сприяє ефективному навчальному процесу та успішному засвоєнню знань учнями.

Для успішної реалізації Концепції Нової української школи пропонуємо впровадити низку заходів, що охоплюють не лише оновлення матеріально-технічної бази, а й використання сучасних технологій та активну співпрацю із закладами вищої освіти і підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Це дозволить створити сприятливе середовище для розвитку творчого потенціалу учнів та їхньої підготовки до викликів сучасного світу.

Пріоритетні заходи для закладів освіти Хаджибейського району:

- ✓ Розвиток педагогічної майстерності та методичної підтримки
 - Формування та поповнення банку передового педагогічного досвіду вчителів Нової української школи.
 - Розробка інтерактивних навчальних матеріалів, практичних посібників, різнорівневих завдань і вправ для вчителів та учнів.
- ✓ Модернізація матеріально-технічної бази
 - Реконструкція та облаштування спортивних майданчиків, зон відпочинку і дитячих ігрових зон.
 - Створення та обладнання STEM-лабораторій для дослідницької роботи.
 - Оновлення кабінетів хімії та фізики сучасним обладнанням.
 - Забезпечення навчальних кабінетів інтерактивними мультимедійними комплексами, зокрема інтерактивними панелями PRESTIGIO Multiboard.
 - Створення лінгафонних кабінетів для вивчення іноземних мов відповідно до

компетентностей НУШ.

✓ Сучасний освітній простір

○ Запровадження посади оператора систем баз даних у штатний розклад закладів освіти.

○ Підвищення рівня безпеки: завершення ремонту укриттів, встановлення систем відеоспостереження.

○ Розширення комп'ютерного та мультимедійного забезпечення, оновлення технічної бази навчальних кабінетів.

✓ Інноваційні освітні підходи

○ Перехід до індивідуальних освітніх траєкторій учнів: формування динамічних профільних груп, розробка індивідуальних навчальних планів і адаптація розкладу.

○ Розширення мережі класів з допрофільною підготовкою та запровадження нових предметів для поглибленого вивчення:

○ Математичний напрямок: акцент на математиці, фізиці, інформатиці.

○ Філологічний напрямок: вивчення англійської, болгарської, німецької, французької, корейської та китайської мов.

○ Суспільно-гуманітарний напрямок: поглиблене вивчення історії, громадянської освіти, правознавства.

○ Біолого-хімічний профіль: поглиблене вивчення біології та хімії.

✓ Розвиток STEM-освіти

○ Реалізація спільних проєктів із закладами вищої освіти:

○ Профорієнтаційна робота та знайомство учнів із майбутніми професіями.

○ Використання лабораторій і науково-педагогічного потенціалу ЗВО для розвитку практичних навичок школярів.

○ Підвищення кваліфікації педагогів через стажування в університетах та інститутах.

○ Впровадження менторських програм для молодих вчителів, що дозволить підтримувати інноваційні освітні проєкти.

✓ Зміцнення бібліотечного фонду

○ Оновлення фондів бібліотек сучасною художньою та науковою літературою.

○ Забезпечення закладів доступом до електронних бібліотечних ресурсів.

Ці заходи спрямовані на створення сучасного освітнього середовища, що відповідає викликам сьогодення, сприяє всебічному розвитку учнів та підвищенню професійної компетентності педагогів.

Начальник територіального відділу
освіти Хаджибейського району
Департаменту освіти та науки
Одеської міської ради

Наталія ВОРОНЕНКО